

برنامه هفتم توسعه منهای سلامت روان!

زه‌بنه‌های بالای مراجعه به روانشناس و مشاور موجب لاکچری و طبقاتی شدن این خدمات و حذف طبقات ضعیف و متوسط جامعه از دریافت این خدمات شده‌است اگر تا همین چند سال پیش مراجعه به روانشناس و مشاور تایو بود و خیلی‌ها از برچسب خوردن برای مراجعه به این کارشناسان می‌ترسیدند، حالا این خدمات آنچنان گران شده که برخی افراد در فضای مجازی وقتی می‌خواهند لاکچری بودنشان را به تصویر بکشند روایت‌هایی از تزییست‌شان را نقل می‌کنند در یافت خدمات تریابی به زستی لاکچری تبدیل شده‌است! در حال حاضر تعرفه مراجعه به روانشناس و مشاور ۲۳۰ هزار تومان به ازای هر ۴۵ دقیقه برای مشاوران دارای مدرک کارشناسی ارشد و ۲۷۰ هزار تومان برای مشاوران دارای مدرک دکتری تخصصی است. نکته قابل تأمل اینکه اغلب اوقات خدمات سلامت روان با یکی، دو بار مراجعه در مان نمی‌شود و گاهی بیمار ناگزیر بر است دهها جلسه به مشاور مراجعه کند که سر جمع آن عدد قابل توجهی می‌شود. از سوی دیگر روانشناسان و مشاوران هم مانند دیگر گروه‌های پزشکی چندان به تعرفه‌های مصوب پایبند نیستند و در برخی مراکز برای یک جلسه مشاوره دستمزدهای میلیونی طلب می‌شود!از همه بدتر اینکه باوجود ضرورت ارائه خدمات سلامت روان در جامعه و چالش قدیمی بیمه برای این خدمات،بیمه خدمات سلامت روان از برنامه هفتم توسعه حذف شد تا خدمات سلامت روان و تریابی هم مانند برخی دیگر از خدمات سلامت طبقاتی شود. ■■■

طبق آمارهای ارائه‌شده از سوی مراجع ذی صلاح چیزی نزدیک به یک سوم از مردم کشورمان دچار اختلالات روانشناختی هستند.وحید شریعت، رئیس انجمن علمی روانپزشکان ایران با تأکید بر اینکه اضطراب و افسردگی شایع‌ترین اختلالات روانی در کشور می‌گوید: «طبق مطالعه سال ۱۴۰۰ که در کشور انجام گرفته‌است، حدود ۳۰ درصد مردم در معرض ابتلا یا مبتلا به نوعی اختلال روانشناختی هستند که این آمار در ۲۰ سال قبل ۲۶ درصد بوده‌است.بنابراین شیوع اختلالات روانی درصد قابل توجهی در سال‌های گذشته افزایش یافته که البته شیوع بیماری کرونا نیز باعث افزایش اختلالات روانشناختی شده‌است.»

■ **از ۲۳۰ هزار تا… به ازای یک جلسه ۴۵دقیقه‌ای**

اختلالات روانشناختی می‌تواند روی کیفیت زندگی افراد اثر گذار باشد به همین خاطر هم باید به آنها توجه داشت و برای پیشگیری و درمان آن اقدام کرد، اما هزینه‌های در مان این بیماری‌ها خیلی بالاست و حمایت بیمه‌ها راهم ندارد.

علی فتحی آشتیانی، رئیس سازمان نظام روانشناسی و مشاوره و بیان تعرفه‌های مصوب هیئت دولت برای خدمات روانشناسی و مشاوره می‌گوید: «این تعرفه به ازای هر ۴۵ دقیقه، ۲۳۰ هزار تومان برای فرد دارای مدرک کارشناسی ارشد بوده و ۲۷۰ هزار تومان نیز تعرفه مشاور دارای مدرک دکتری تخصصی است.» از نگاه وی این هزینه پاسخگوی محتاج جاری افرادی نیست که مرکز مشاوره و کلینیک دارند. از طرفی مشکلات روانشناختی با یک جلسه حل نمی‌شود و نیازمند جلسات متعدد است و از سوی دیگر هزینه‌ها بسیار بالاست و مشاوران و روانشناسان هم تحت فشار مشکلات اقتصادی و مسائلی در مراکز هستند.

رئیس سازمان نظام روانشناسی و مشاوره با اشاره به نظارت بر مرکزی که حتی یک دستیار در یافت می‌تواند در یافت تعرفه‌های خارج از قانون را می‌پذیرد و می‌گوید: «موارد خاصی هستند که ساعتی ۸۰۰ هزار تومان دریافت کرده‌اند که این موارد را بدین‌گونه رد نمی‌کسم. در برنامه داریم معاونت انتظامی سازمان فعالیت خود را بیشتر و بازرسی‌های آشکار یا غیر آشکار انجام دهد و یک آیین‌نامه در وضعیت موجود داشته باشیم.»

■ **بازار داغ روانشناس نماها در بازار سیاه خدمات روانشناسی**
نظارت‌ها کم‌رنگ است و هزینه‌ها سرسام‌آور!
همین مسئله هم بازار روانشناسان زرد و مجازی را داغ کرده‌است و مردم وقتی می‌بینند توان مراجعه به مشاور و روانپزشک را ندارند به سراغ صفحات روانشناسان زرد و قلابی می‌روند تا بلکه بتوانند با استفاده از توصیه‌های آنان به مشکلات خود سر و سامانی بدهند. بگذریم از اینکه این توصیه‌ها خیلی وقت‌ها اوضاع را بدتر و حتی هزینه‌های سنگین‌تر را به افراد تحمیل می‌کند.

فاطمه محمدیعی، عضو کمیسیون بهداشت و درمان مجلس شورای اسلامی هزینه‌های بالا در حوزه درمان‌های روانشناختی را یکی از معضلات این حوزه می‌داند و می‌گوید: «یکی از معضلاتی که مادر عرصه روانشناسی و مشاوره داریم، پرداخت بالا و سلسله مراتبی بودن این موضوع است که نیاز به مشاور در جلسات متعدد، ترس از عدم پاسخگویی و هزینه‌های بسیار در مشاوره است. از طرف دیگر وجود کادوهای متعدد مدیریتی در عرصه روانشناسی قسمتی در وزارت کشور است و قسمتی در بهزیستی و وزارت کار و قسمتی هم در وزارت بهداشت به شکل نظام شبکه است.» طبق توضیحات وی آنچه در نظام شبکه در شبکه بهداشتی و درمانی است رایگان است. مشکل مردم این قسمت نیست. تعداد مراکز بسیار کم است و مانیا به مراکز بسیار بیشتری از این در سطح تمامی شهرستان‌ها داریم.

■ **حذف بند بیمه سلامت روان از بر نامه هفتم**

یکی از منافع بزرگ و مهم بودجه و اعتبارات برای ما در مجلس اولویت است و ما متأسفانه می‌بینیم به‌رغم پیشنهادهاتی که وزارت بهداشت مطرح می‌کند، اما در سازمان‌های برنامه‌ریزی کشور این اتفاق رخ نمی‌دهد و تنها یک درصد از بودجه کشور صرف حوزه روانشناسی می‌شود که حوزه خدمات‌رسانی است. در صورتی که هزینه‌های یک سال تخصصی مناسب می‌تواند بار بیماری‌ها را کاهش دهد.»این عضو کمیسیون بهداشت مجلس می‌افزاید:«ما در برنامه ششم برای اولین بار از حوزه سلامت اجتماعی در قانون برنامه استفاده کردیم. مراجع تشخیص مصلحت نظام موافقت کردند که هزینه‌های مشاوره برای تمدید شش ماهه برنامه ششم رخ دهد، اما آنچه تحت‌عنوان برنامه هفتم از دولت به مجلس رسید از نظر ما برنامه کار آمدی نبود و ما مجبور شدیم حذف و اضافه‌های ا ایجاد دهیم. البته گلگلمندی ماز همکاران مجلس هم هست، برای مثال در کمیسیون بهداشت ما بند بیمه خدمات سلامت روان از برنامه ششم کمیسیون بهداشت و درمان مجلس شد!ما در کمیسیون تلفیق حذف شد!اگر قرار باشد نظام بیمه‌ای را پشتیبان خدمات سنگین و گرانبهای خدمات مشاوره و روانشناسی قرار ندهیم حتی مردم در سطوح متوسط و بالا هم نمی‌توانند از آن استفاده کنند. در حالی که هزینه پیشگیری کمتر از درمان است.»

■ **استاندار دساز ی نشدن خدمات و منابع محدود بیمه‌ها**
حامد مصححی، مدیر کل دفتر سلامت روانی وزارت بهداشت هم یکی از چالش‌های این حوزه را فقدان استاندار دساز ی خدمات سلامت روان و محدودیت منابع بیمه‌ها می‌داند و می‌افزاید: «مسئله اصلی این است که ارائه خدمات سلامت روان برای تأمین اعتبار نیاز به برنامه‌نامه و راهنامه‌ای استانداردساز ی خود دارد که در حال حاضر این استاندار دها نیست. الان یک روانشناس ممکن است یک مراجعه‌کننده را با اختلال مشخصی یا بدون اختلال ۱۰ یا ۲۰ یا ۴۰ جلسه ببیند. نیاز بوده که در آن زمان سازمان نظام استاندار دهای آنان را تعیین کند. قرار داد این مشاور و بیمه‌گر چیست؟ این کار‌ها نشده و فقط نامه‌نگاری و اعتراضی که چرا این خدمات بیمه نمی‌شود، بالاخره منابع بیمه هم یک محدودیت‌هایی دارد.»

وی نیز اشاره به حذف بند بیمه سلامت روان از برنامه هفتم توسعه از تلاش

سازمان نظام روانشناسی و وزارت و کمیسیون بهداشت برای بازگشت مجدد این قانون و مشخص شدن تکالیفش خبر می‌دهد.

در نهایت دود همه این اتفاقات به چشم طبقات متوسط و ضعیف جامعه می‌رود! طبقاتی که اتفاقاً بیشتر از طبقات اقتصادی بالاتر تحت فشارهای روانی قرار دارند، اما در موازنه خرج و دخل زندگی چیزی برای دریافت خدمات روانشناسی برایشان باقی نمی‌ماند و هیچ‌کس هم پشت‌شان نیست، حتی قانون!

سه‌شنبه ۲۵ مهر ۱۴۰۴ | ۱۴ ربيع الثانی ۱۴۴۵

جامعه

سرویس اجتماعی ۶۰۹۰۰۲۲۸۵۵

جوان

روزنامه جوان | شماره ۶۸۷۳

«جوان» در گزارشی به باقی ماندن مشکل سرویس مدارس یک ماه پس از آغاز سال تحصیلی می‌پردازد

توقف سرویس مدارس پشت چراغ قرمز مصوبات!

مهرداد تقی‌زاده، کارشناس حمل و نقل و ترافیک در گفت‌وگو با «جوان»:

مشکل اصلی تأمین سرویس مدارس، نداشتن مطالعات تطبیقی است

قرار دادها را منعقد می‌کنند؛ امسال آیین‌نامه جدید ۱۴ شهریورماه توسط هیئت وزیران ابلاغ شد که بعد از شناسایی و فراخوان شرکت‌ها بود و عمل‌نامنی شد بخشی از کارها را انجام داد. مدیر نوسازی ناوگان سازمان مدیریت و نظارت بر تاکسیرانی شهر تهران و مسئول سامانه مدارس این سازمان تصریح کرد: «خانواده‌ها باید مطابق با اطلاعات ثبت شده شرکت‌های مورد تأیید در سپند برای سرویس مدارس اقدام کنند و اگر اینطور نباشد، فرآیند برخورد یا نظارت با شهرداری نیست؛ اولیا برای درخواست نظارت باید درخواست سرویس را از سامانه سپند داشته‌باشند.»

رهبر در این شرایط پیش آمده اما یک خبر خوش می‌دهد: «امسال با توجه به تدابیر شهردار و برنامه‌ریزی‌های صورت گرفته سرویس مدارس استثنایی به یکی از شرکت‌های مورد تأیید سازمان تاکسیرانی و آموزش و پرورش واگذار شده‌است؛ مطابق با بودجه مصوب شورا هزینه سرویس مدارس استثنایی توسط شهرداری تهران پرداخت می‌شود.»

■ **جسای خالی مطالعات تطبیقی در تصمیمات**

در حالی که برای تأمین سرویس مدارس در برخی از شهرها از جمله تهران با مشکل مواجه هستیم، کشورهای پیشرفته راهکارهای مناسبی را برای تأمین سرویس‌های امن و کافی جهت تردد دانش‌آموزان فراهم کرده‌اند؛ مسئله‌ای که مهرداد تقی‌زاده، کارشناس حمل و نقل و ترافیک شهری به‌ان اشاره می‌کند و می‌گوید: «یکی از اصلی‌ترین مسائل مربوط به تأمین سرویس مدارس این است که در تمام نقاط شهر به‌طور یکنواخت، مدارس خوب وجود ندارد تا هر دانش‌آموز با خیال راحت به نزدیک‌ترین مدرسه نزدیک به محل سکونت خود برود. به همین دلیل است که گاهی برخی خانواده‌ها تصمیم می‌گیرند فرزندشان را برای استفاده از آموزش با کیفیت‌تر به مدارس دور از خانه ثبت‌نام کنند. البته برخی از آنها نیز از سر ناچاری و به دلیل اینکه ظرفیت مدارس نزدیک به خانه‌شان پر شده اقدام به چنین کاری می‌کنند.»

او ادامه می‌دهد: «همانطور که به دسترسی فروشگاه‌های خوب و درمانگاه‌های تخصصی در هر محله‌ای توجه می‌شود، باید دسترسی به مدرسه خوب نیز مدنظر آموزش و پرورش باشد تا دانش‌آموز نیاز به طی کردن مسافت طولانی برای رسیدن به مدرسه پیدا نکند. از طرفی می‌توان از تجارب کشورهای پیشرفته نیز استفاده کرد که در آنها مسیرهای پیاده‌روی و دوچرخه‌سواری امن برای دانش‌آموزان ایجاد می‌کنند تا آنها بتوانند با دوچرخه به مدرسه بروند و از آنجایی که فاصله «خاکله» تا «مدرسه» کوتاه‌است، این امر میسر می‌شود.»

این کارشناس حمل و نقل عوامل اظهار می‌دارد: «سرویس مدرسه قسمتی است که دچار اختلال شده و گاهی قیمت‌های واقعی بیش از آن چیزی است که اعلام می‌شود. مسئله‌ای که وجود دارد، این است که وقت رسیدگی به این موضوع الان و در دست زمانی که مهرداد دارد تمام می‌شود، نیست. شهرداری تهران باید از سال گذشته سازوکار تأمین سرویس مدارس را مشخص می‌کرد. بالا حتماً است که در همین الان برای سال آینده فکر کند و از فروردین و اردیبهشت سال بعد شرایط موردنیاز سرویس مدارس را تأمین کند تا از ابتدای شهریور همه چیز آماده باشد.»

او با تأکید بر اینکه «سرویس مدارس در کشورهای پیشرفته به شدت نظام‌مند است.» می‌گوید: «در برخی از کشورهای پیشرفته، مینی‌بوس‌های خاص با رنگ‌های مخصوصی در اختیار مدارس و دانش‌آموزان قرار می‌گیرد و مسئله تردد دانش‌آموزان برای آنها مهم است. در کشور ما اما به دنبال در دسترس‌ترین تاکسی یا ون هستند تا مشکل تردد را حل کنند. بدتر اینکه بدون انجام مطالعه به سراغ اجرا می‌روند. مسئولان «آموزش و پرورش» و «شهرداری» باید به این پرسش مهم پاسخ دهند که تاکنون چند مطالعه تطبیقی در خصوص سرویس مدارس در کشورهای مختلف انجام داده‌اند؛ به‌طور حتم با مطالعه و بررسی‌های کارشناسانه ایرادات کار خودشان را پیدا خواهند کرد و به بهترین راهکار خواهند رسید.»

گزارش یک

مهسا گردندی

در صحن شورای شهر مصوب شده را معقول دانسته و گفته‌است: «اگر همین مصوبه اجرایی شود هم تعیین شود و همچنان سر این قول هستیم.»

■ **نرخ سرویس مدارس بازنگری می‌شود؟**

شورای اسلامی شهر تهران با افزایش ۴۵ درصدی نرخ سرویس مدارس موافقت کرده و در نهایت این رقم به تأیید فرمانداری تهران رسیده‌است. بر این اساس حداقل مبلغ سرویس برای دانش‌آموزان ابتدایی ۵۴ میلیون ریال و حداکثر ۲۱۰ میلیون ریال و همچنین برای دانش‌آموزان مقطع متوسطه حداقل ۶۱ میلیون ریال و حداکثر ۲۳۰ میلیون ریال است، همچنین این مبلغ برای اسانس ظرفیت خودرو تعیین شده و راننده اجازه ندارد بیش از حد استاندارد مسافر سوار کند. این در حالی است که بسیاری از خانواده‌ها می‌گویند افزایش ۴۵درصدی قیمت سرویس مدرسه، گران تمام می‌شود و درخواست تعدیل قیمت گذاری برای سرویس مدارس را دارند، چرا که آنها باید علاوه بر هزینه سرویس، هزینه‌های دیگری را نیز برای تحصیل فرزندان خود تأمین کنند. به همین دلیل سازمان تعزیرات حکومتی چند روز قبل در نامه‌ای خطاب به شورای شهر تهران درخواست بازنگری در تعیین نرخ سرویس مدارس را داد. در بخشی از نامه احمد چغریی نسب، معاون نظارت بازرسی و برنامه‌ریزی این سازمان به شورای شهر آمده‌است: «در حالی که نامگذاری سال به شعار مهار تورم و رشد تولید بارقه‌های امید و انتظا را در عموم مردم به ویژه اقشار آسیب‌پذیر ایجاد کرد تا سیاست‌های قیمت‌گذاری بر اساس معیار مهار تورم، تدوین گردد ولی شورای شهر تهران بر مبنای «معیار تورم» به تعیین و تصویب نرخ و بهای خدمات سرویس مدارس در سال تحصیلی ۱۴۰۳ - ۱۴۰۲ با افزایش ۴۵ درصدی مبادرت کرد.»

در بخش دیگری از این‌نامه همچنین قید شده که «با این وصف رقم مذکور در برخی مناطق شهری همپایه بلکه فزون‌تر از شهر به مدارس و مراکز آموزشی شده و موجبات نگرانی و اعتراض خانواده‌ها را فراهم کرده‌است، بنابراین شایسته است دستور فرمایید تا ضمن رعایت مقررات و ضوابط قیمت‌گذاری اعلام دلائل اعضای کارگروه ماده ۱۸ فرآیند اجرایی مصوبه جدید برای سال تحصیل جاری قابل انجام نبود و مقرر شد تا سال آینده آن را اجرایی کنیم،

او ادامه می‌دهد: «نرخ اعلامی مطابق با کیلومتر مسیر رفت و برگشت دانش‌آموزان به مدارس تعیین شده و مصوبه در سایت شورای اسلامی شهر و سپند (سامانه پایش ناوگان دانش‌آموزی) بارگذاری شده‌است؛ اگر مدارس درست قرار دادها را منعقد کنند، سامانه نظارتی هم امکان بررسی عملکرد یا تخلفات را دارند.» رهبر با اشاره به اینکه با هماهنگی و تشخیص اعضای کارگروه ماده ۱۸ فرآیند اجرایی مصوبه جدید برای سال تحصیل جاری قابل انجام نبود و مقرر شد تا سال آینده آن را اجرایی کنیم، گفت: «فرآیند تعیین سرویس مدارس قبل از مهرماه آغاز می‌شود و مدارس قبل از مهر

